

Økonomi- og aktivitetsrapport per 30.04. 2026

Gausdal kommune

Forord.....	3
Oppsummering økonomi	4
Medarbeiderne.....	6
Overtid.....	6
Nærvær.....	7
Internkontroll	8
Kommunens planområder	12
Administrative fellestjenester	12
Næring og miljø	14
Skole	16
Barnehage	18
Kultur og fritid	21
Teknisk drift.....	22
Bygg/eiendom/areal.....	23
Interkommunale samarbeid.....	25
Barn og familie	26
Sosiale tjenester og sysselsetting.....	27
Helse	29
Omsorg	32
Generelle utgifter og inntekter	34

Forord

Kommunedirektøren rapporterer til formannskap og kommunestyre tre ganger i året, gjennom en tertialrapport, - ved utgangen av april og august. Ved årets slutt rapporteres det i årsberetningen.

Tertialrapport til kommunestyret

- Tar utgangspunkt i vedtatt handlings- og økonomiplan, med årsbudsjett
- Viser status i forhold til økonomiske rammer (drift og investeringer)
- Viser status i oppnåelse av oppdrag/resultatmål, og hvordan det arbeides med fokusområdene
- Viser eventuelle endrede forutsetninger som er kommet til
- Viser eventuelle forslag til endringer i målsettinger og rammer

Gjennomgående rapporteringstema, i tillegg til ovennevnte, er:

- Bruk av overtid
- Nærvær/sykefravær
- Internkontroll
- Antall årsverk

For rapporteringen per første tertial 2026 har det ikke vært kapasitet til å rapportere på antall årsverk. Dette ble senest rapportert på i kommunens årsmelding for 2025.

Rannveig Mogren, kommunedirektør

Oppsummering økonomi

Revidert nasjonalbudsjett

Det er i utgangspunktet ikke foreslått store endringer overfor kommunene i revidert nasjonalbudsjett. Det er anslått en økt skatteinntang og den er beregnet å dekke opp for økt lønns- og prisvekst for kommunene. Dette er anslått slik for landet som helhet:

- Økte utgifter for kommunene med 3,3 mrd. kr
- Økt skatteanslag med 3,2 mrd. kr (dette innebærer en varig oppjustering av skatteanslaget)

Lønnsveksten er anslått å øke fra 4 til 4,4 % og pensjon er ventet redusert med 0,8 % fra 0 %. Samlet gir dette en endring fra 4 % til 3,6 %. Prisveksten er ventet økt fra 2,8 % til 4,9 %. Dette gir en samlet økning i deflatoren (den kommunale prisveksten) i 2026 på 4,1 %, mot 3,5 % som var anslaget i statsbudsjettet.

Avvik mellom budsjett og regnskap per første tertial

Når det gjelder de sentrale utgiftene og inntektene, ser avvikene mellom regnskap og årsbudsjett til å bli som følger vedr årsslutt, tall i mill. kr:

Generelle poster	Positivt avvik	Negativt avvik
Skatt/inntektsutjevning	1,0	
Utbytte kraftsektoren	4,7	
Renteutgifter/-inntekter	1,5	
Minimumsavdrag	2,3	
Sum	9,5	

Det framgår av økonomirapporteringen på de 13 planområdene hva som anslås å bli endringer ved årets slutt sett opp mot budsjettert utgifts- og inntektsnivå. Nedenfor følger en kort oppsummering av disse avvikene. Det er innen flere planområder usikkerhetsfaktorer som gjør det vanskelig å gi et godt anslag på hva resultatet vil bli ved årets slutt. Usikkerheten er beskrevet i økonomikommentarene på det enkelte planområde og det vises til disse for mer informasjon.

De planområdene der det per nå ser ut til å bli avvik ved slutten av året framgår av tabellen nedenfor.

Planområdene	Positivt avvik	Negativt avvik
3 Skole		-1,0
11 Helse		-0,7
12 Omsorg	0,6	
Sum	0,6	-1,7
Sum avvik planområdene	-1,1	
Sum avvik totalt	8,4	

Samlet sett er det ved rapporteringen per første tertial anslått et mindreforbruk ved årets slutt i størrelsesorden 8 mill. kr.

Bærekraft 26-29

Kommunestyret vedtok i 2025 innsparingstiltak i bærekraft 26-29. Enkelte tiltak som var lagt inn i sak knyttet til bærekraft 26-29 er forsinka eller har ikke latt seg gjennomføre slik som forutsatt. Dette arbeides det videre med og status vil bli omtalt nærmere i rapporteringen per andre tertial 2026.

Bærekraft III økonomisk balanse

I forbindelse med salderingen av handling- og økonomiplanen for 2026-2029 vedtok kommunestyret nedjusterte driftsrammer på planområdene med 9,9 mill.kr i 2026. Administrasjonen har arbeidet med å konkretisere tiltak for å innfri nedtakskravet i 2026 og videre i planperioden. Kommunestyret fikk seg forelagt i sak 33/2026 i mai 2026 hvilke tiltak som har vært vurdert i forbindelse med bærekraft III og hva som kommunedirektøren har anbefalt. Tiltakene gjelder både for budsjett 2026, men også for de kommende årene. De innsparingene som kommunedirektøren foreslår kan ha en litt annen innretning enn det som lå til grunn for kommunestyrets vedta i handlings- og økonomiplanen for 2026-2029. I tillegg varsler kommunedirektøren at det vil bli vurdert øvrige tiltak som del av arbeidet med handlings- og økonomiplanen for 2027-2030. Kommunestyrets vedtak innarbeides i budsjettet for 2026 samt handlings- og økonomiplanen for 2027-2030.

Lenke til kommunestyrets behandling er her:

https://prod02.elementscloud.no/publikum/961381274_PROD-961381274/DmbMeeting/100

Medarbeiderne

Overtid

Kommunens utgifter til overtid per 30.04.2026 har gått ned siden samme periode i fjor. Utgiftene er omtrent 0,72 mill. kr lavere enn for samme periode i 2025.

Utgiftene til overtid er som tidligere i hovedsak på planområde 11 Helse, samt planområde 12 Omsorg. Utgiftene er knyttet til hjemmetjenesten samt tjenester i boliger og institusjon. Det er stort press på tjenestene innen planområdet og det er krevende å rekruttere helsepersonell. Vakanser og sykefravær medfører økt bruk av overtid.

Både planområde 11 Helse og planområde 12 Omsorg har hatt nedgang i utgifter til overtid sammenlignet med samme periode i fjor.

Tabellen viser utbetalt overtidsgodtgjøring i hele tusen kroner for det enkelte planområde. Tallene er per 30.04 for årene 2023-2026.

Planområde	2023	2024	2025	2026
1 Administrative fellestjenester	-	-	-	2
2 Næring og miljø	0	3	-	-
3 Skole	16	23	1	16
4 Barnehage	1	2	1	-
5 Kultur og fritid	-	-	3	
6 Teknisk drift	92	105	122	90
7 Bygg/eiendom/areal	17	150	198	3
8 Interkommunale samarbeid	6	17	-	11
9 Barn og familie	26	2	9	-
10 Sosiale tjenester og sysselsetting	4	0	1	-
11 Helse	414	1 053	1 603	1 189
12 Omsorg	1 046	950	546	449
Sum overtid	1 623	2 304	2 485	1 762

Nærvær

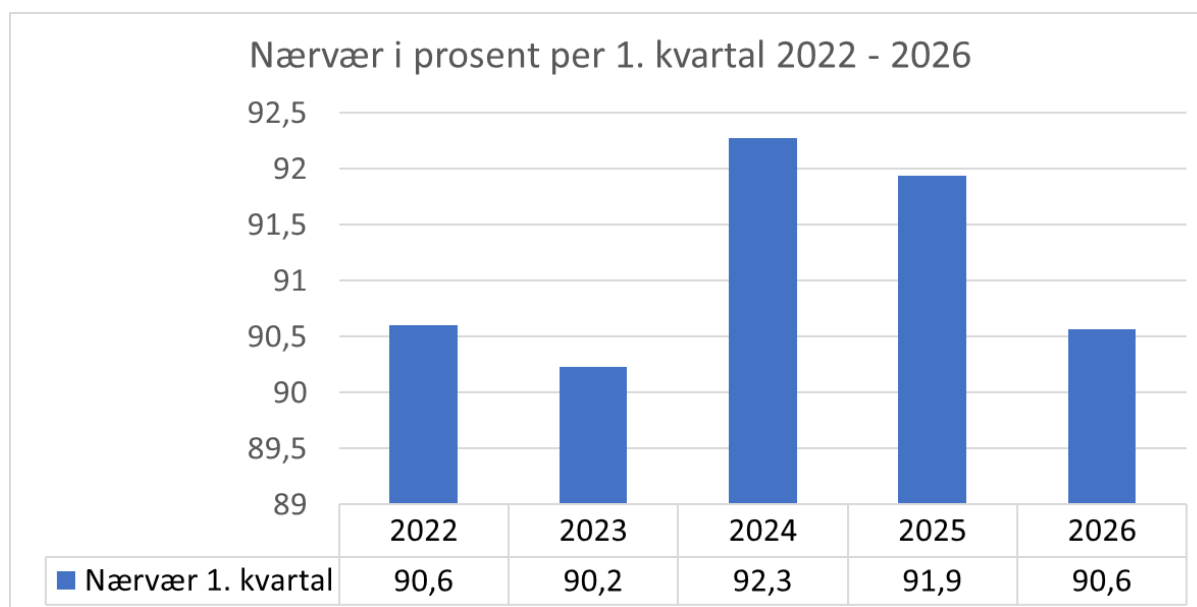
Samlet nærvær per mars 2026 er 90,6%, jamfør figur 1. Det er lavere nærvær enn for samme periode i 2024 og 2025. Nærværet er fremdeles høyere enn for samme periode i 2023.

I første kvartal 2026 er korttidsfraværet på 2,4% og langtidsfraværet er på 7,0%. Begge er høyere enn for samme periode i 2024 og 2025, men lavere enn for samme periode i 2023.

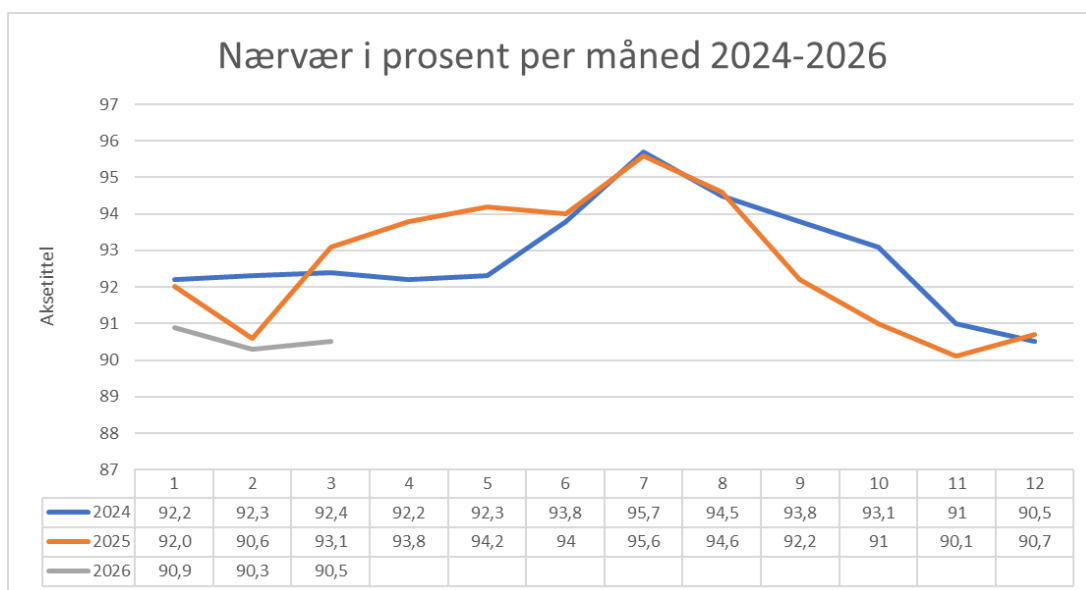
Flere av tjenestene melder om en særlig sterk influensa/forkjølelsessesong i første kvartal 2026. Det jobbes aktivt i tjenestene med å styrke nærværet, blant annet ved å tilrettelegge for langtidsykemeldte der det er mulig.

I tabellene som viser sykefravær på sidene til det enkelte planområde, vises nærvær per mars 2026. Tallene for april var ikke klare ved tidspunkt for rapportering.

Figur 1:

Figur 2:

Internkontroll

I **kommuneloven** av 2019 står følgende om internkontroll

«§ 25-2. Rapportering til kommunestyret og fylkestinget om internkontroll og statlig tilsyn. Kommunedirektøren skal rapportere til kommunestyret og fylkestinget om internkontroll og om resultater fra statlig tilsyn minst én gang i året.»

Gausdal kommune har denne rapporteringen i årsberetningen, og i tillegg i økonomi- og aktivitetsrapport tertial 1 og 2, som også behandles i kommunestyret.

Vi definerer internkontroll som systematiske tiltak som sikrer at virksomhetens aktiviteter

- planlegges
- organiseres
- utføres
- vedlikeholdes

i samsvar med krav i lov eller forskrift.

Kommunen arbeider etter mottoet **godt nok**, i og med at det må være en balanse mellom tjenesteyting og systemfokus/dokumentasjon (administrative oppgaver). Kommunen arbeider for å skape en kultur for fornying, forenkling og forbedring. Ledelse er viktig, og lederansvaret i internkontroll går også fram av lov og forskrift. Det handler i praksis om tilrettelegging, organisering, opplæring, gjennomføring og oppfølging.

Internkontrollen har fire fokusområder:

- Tjenesteytingen / kjerneoppgavene og støtteprosessene = innbyggerne

- Personalet, HMS (helse, miljø og sikkerhet) = medarbeiderne
- Samfunnssikkerhet og beredskap = verdiene i samfunnet
- Økonomi og finansforvaltning = økonomistyring

Dokumenter som må være på plass for å ha en sektorovergripende internkontroll:

- Delegeringsreglement fra kommunestyret til kommunedirektøren
- Delegering fra kommunedirektøren
- Økonomireglement/-håndbok
- Finans- og gjeldsreglementet
- Anskaffelsesstrategi- og reglement
- Arbeidsgiverplattform med reglement/maler osv. i personalhåndbok
- Etske retningslinjer
- System for lederstøtte og oppfølging
- Rutiner for varsling etter arbeidsmiljølov
- Rutiner som sikrer iverksettelse og oppfølging av politiske vedtak
- Rutiner for systematisk avvikshåndtering
- Strategisk kompetansestyring / kompetansemobilisering
- Arkivplan
- Datasikkerhet, informasjonssikkerhet og personvern (GDPR) - håndbok og tilhørende rutiner
- Helse- miljø og sikkerhet
- Krisehåndtering og beredskap

Det er mange egenkontroll- og internkontrollaktiviteter i løpet av et år. Noen som gjelder tjenestene, er omtalt under hvert enkelt planområde.

Saker/tiltak - felles for Gausdal kommune – 1. tertial 2026:

- I kommunestyret 23.04.2026: årsrapport 2025 for landbrukskontoret i Lillehammer-regionen.
- Årsrapport for frivilligsentralen 2025, i kommunestyret 19.02.2026
- Rapportering i henhold til finans- og gjeldsreglementet, i kommunestyret 26.03.2026 og 28.05.2026.
- I kommunestyret 28.05.2026:
  - regnskap 2025
  - årsberetning 2025
  - årsmelding 2025
- Overføring av ubenyttede investeringsmidler fra 2025-2026, i kommunestyret 28.05.2026.
- Kontrollutvalgets årsrapport for 2025, i kommunestyret 28.05.2026.
- Oppfølging av politiske vedtak, i kommunestyret 28.05.2026.
- Politisk arbeidsutvalg for kvalitet har 2025 og 2026 en gjennomgang av planområdene med tema indikatorer og rapportering.
- Kvalitetsutvikling/internkontroll – med aktuelle tema og prosesser innen både tjenester og arbeidsgiverfeltet, er på dagsorden i ledermøter og i møter med verneombud/tillitsvalgte. Inkludert oppdatering av prosedyrer og reglement. Faste tema i henhold til hovedavtale og hovedtariffavtale er lagt i et årshjul.
- Økonomistyring er tema i alle ledermøter.
- Resultatoppfølgingsamtaler 3 ganger i året mellom kommunedirektøren og enhetsledere, med tema, tjenester, økonomi og ledelse.

- Planlegging og kvalitetssikring av prosesser med utskifting av IKT-system (ROS, kravspesifikasjoner/ anbuds materiale/planlegging av implementering/opplæring mm.). Eksempel på pågående prosesser er: EPJ (pasientjournalssystem) og EPR (økonomi-, regnskap-, fakturering-, lønns-system), GIS (geografisk informasjonssystem).
- Vurdering av personvern- og informasjonssikkerhetshensyn i IKT-prosesser.
- Kommunene får nye oppgaver/forventninger innen totalforsvaret, og vi videreutvikler beredskapsplaner og dokumenter fortløpende. Oppdatering av helhetlig ROS er underveis.
- Bruk av ROS-skjema mv. i gjennomgang av aktuelle innsparingstiltak i prosessen økonomisk bærekraft III 2026-2029.
- Samlet oversikt over fagsystemer videreutvikles, med mer informasjon i oversikten
- Oversikt over prosess- og prosjektporteføljen er utarbeidet og skal oppdateres jevnlig.
- Gjennomgang av hva endringer av 01.01.2026 i folkehelseloven betyr for planlegging og eventuelt tiltak.
- Gjennomgang av hva lovendring om CRPD eventuelt medfører.

Statlige tilsyn

- «Tidlig oppdagelse av forverret tilstand hos hjemmeboende eldre»
Det var et tilsyn desember 2025 i regi av statsforvalteren, som en del av et landsomfattende tilsyn. «Tidlig oppdagelse av forverret tilstand hos hjemmeboende eldre» var overskriften, og temaet i tilsynet var: Forverring hos hjemmeboende eldre blir identifisert og fulgt opp med nødvendige tiltak. Endelig rapport er ikke mottatt. Når den foreligger, blir den og kommunens oppfølging omtalt i neste rapportering.
- Egenvurderingstilsyn på barnevern.
Øyer og Gausdal barnevernstjeneste har i 2024–2026 deltatt i en nasjonal tilsynsaktivitet på barnevern. Arbeidet følger opp funn fra Helsetilsynets tilsyn med barnevern i Norge i 2020–2021. Egenvurderingstilsynet er gjennomført ved at barnevernstjenestene selv har gjennomført egenkontroll av kvaliteten i undersøkelsesfasen, og satt i gang forbedringstiltak der det er behov. Statsforvalteren gir veiledning om krav til styring, ledelse og kunnskapsbasert forbedringsarbeid.

Øyer og Gausdal har deltatt i egenvurderingstilsynet fra Helsetilsynet i 2024-26. Vi gjennomførte første tilsyn høsten 2024 og oppfølgende tilsyn høsten 2025. Etter første gjennomgang i 2024 (gjennomgang av 10 tilfeldige undersøkelser siste år etter sjekklister fra Helsetilsynet) ble det gjennomført et forbedringsarbeid med hovedfokus på:

- Barn og foresattes medvirkning i undersøkelsen
- Relasjonsbygging og samtale med barn
- Gode undersøkelsesplaner
- Barnets beste-vurderinger

Etter ny gjennomgang høsten 2025 har tjenesten forbedret seg på blant annet tidsbruk fra melding til første kontakt med familien og på barnets medvirkning i undersøkelsen. Framover vil det fortsatt bli jobbet med videre fagutvikling på blant annet samtaler med barn, undersøkelsesplaner og medvirkning.

Forvaltningsrevisjon

Forvaltningsrevisjonsrapport «Digital sikkerhet»

Kontrollutvalget behandlet rapporten i møte 10. september 2025. Saken ble behandlet i kommunestyret 27. november 2025. Vedtaket er slik:

1. *Kommunestyret tar forvaltningsrevisjonsrapporten «Digital sikkerhet» til orientering.*
2. *Kommunestyret merker seg de forbedringspunktene revisjonen har avdekket og ber kommunedirektøren om å:*
  - *Påse at kravene til informasjonssikkerhet i systemene de bruker er ivaretatt.*
  - *Ha en strategi og plan for opplæring innenfor digital sikkerhet. Planen bør sikre at ansatte og ledere får den opplæringen og kompetanseutviklingen de trenger for å ivareta sin rolle innen informasjonssikkerhet.*
  - *Påse at ansatte med ansvar for risikobasert arbeid har nødvendig kompetanse i risikostyringsmetodikk, og at de har tilstrekkelig kunnskap om hvilke verdier som skal beskyttes.*
  - *Påse at ansatte og ledere har tilstrekkelig kompetanse til å identifisere, registrere og følge opp avvik innen digital sikkerhet.*
1. *Kommunestyret ber kommunedirektøren gi kontrollutvalget en skriftlig tilbakemelding på hvordan anbefalingene er fulgt opp innen 20. mai 2026. Dette følges opp med en muntlig orientering i et av kontrollutvalgets påfølgende møter.»*

Kommentar: Kommunedirektøren har svart, jfr. fristen 20. mai 2026. Kontrollutvalget skal ha det som sak 17. juni 2026.

Kommunens planområder

Administrative fellestjenester

Om planområdet

Overordnet ledelse, organisatorisk utviklingsarbeid og den politiske virksomheten ligger innenfor dette planområdet, samt overordnet planlegging, lederstøtte og samarbeid med fagorganisasjoner og verneombud.

Planområdet inneholder alle utgifter knyttet til den politiske og administrative styringen av kommunen; Resepsjonen i kommunehuset, politisk sekretariat, post- og arkiv, personalarbeid, informasjon, økonomistyring, arbeid med eiendomsskatt, kvalitetssystem, internkontroll og utviklingsoppgaver for enhetene, de folkevalgte organer som kommunestyret, formannskapet, planutvalget, tjenesteutvalg, råd for eldre og personer med funksjonsnedsettelse, ungdomsrådet, kontrollutvalget inkludert utgifter til revisjon, tilskudd til interkommunale samarbeid (vedrørende innfordring, lønn/regnskap, innkjøpsarbeidet), personvernombud, borgerlige vigsler), store fellesposter som forsikringer, frikjøp hovedtillitsvalgte og felles IKT-utgifter.

Kommentar til status økonomi

Per utgangen av første tertial er det ikke forhold som skulle tilsi vesentlig avvik for planområde 1 Administrative fellestjenester ved året slutt.

Det er vedtatt et nedtak knyttet til bærekraft III om en innsparing i 2026 med 719.000 kr. Dette blir konkretisert i egen sak til kommunestyret i mai.

Det er per nå et positivt avvik knyttet til utgifter til politisk arbeid. Det var et positivt resultat i 2025 på nær 0,5 mill.kr, og det kan muligens også bli tilfellet med et mindreforbruk i 2026.

Kommunen har mottatt 1,8 mill. kr i skjønnstilskudd til omstilling i 2026. Dette tilskuddet vil bli benyttet til å blant annet kjøpe av tjenester og prosjektmidler. Dersom ikke midlene fullt ut brukes opp i 2026 vil de bli avsatt til et bundet driftsfond til bruk i 2027.

Kommunens utgifter til forsikringer øker mer enn den generelle prisveksten. Det kan per nå se ut til at det kan bli et merforbruk sett opp mot budsjett på ca. 0,5 mill. kr.

Sykefravær

Sykefravær	Fravær korttid	Fravær langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2022	0,88 %	2,75 %	3,63 %
Årlig sykefravær 2023	0,85 %	2,86 %	3,71 %
Årlig sykefravær 2024	0,74 %	1,70 %	2,45 %
Årlig sykefravær 2025	1,26 %	0,90 %	2,16 %
Årlig sykefravær 2026	1,35 %	4,49 %	5,84 %
Sykefravær 1. kvartal 2025	2,67 %	1,03 %	3,70 %
Sykefravær 1. kvartal 2026	1,35 %	4,49 %	5,84 %

Status sykefravær og HMS

Planområdet har et nærvær på 94,2%. Det er litt lavere enn for samme periode i fjor.

Status politiske vedtak

Mål

"-" vises der det ikke er registrert data

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Beskrivelse status
Anskaffelser av nye fagsystemer:	Anskaffelse av nytt økonomi (HR)-system (ERP) og nytt elektronisk pasientjournalssystem (EPJ) i perioden 2026-2027.	Iht. plan	Anskaffelse av nytt pasientjournalssystem (EPJ) skjer med bistand fra Digi-Innlandet, og følger planen. Leverandør er valgt (Aidn). Regionalt prosjekt for kommunene Lillehammer, Øyer, Gausdal, Nord-Fron og Ringebu (5-1) er under etablering. Innføringen skjer fortløpende i 2026 og 2027, og 5-1 starter innføringen i uke 20 i 2027. Anskaffelsen av nytt økonomi- og HR-system (ERP) er inne i en konkurransefase. Konkurransfasen ble kunngjort den 28.4.26. ERP-anskaffelsen er et samarbeid mellom Lillehammer, Øyer, Gausdal, Nesodden, Frogn, Vestby og Ås kommuner. Ikomm AS har prosjektledelsen.
Digitaliseringsstrategi for 3:1-kommunene	En felles digitaliseringsstrategi for Lillehammer, Øyer og Gausdal utarbeides 1. kvartal 2026 og legges fram for kommunestyret for godkjenning innen mai 2026.	Forsinket	Arbeidet med en digitaliseringsstrategi for 3-1 kommunene har endret karakter. Målet var en felles strategi innen 1 kvartal 2026, men dette er endret til at hver av de tre kommunene utarbeider sin egen digitaliseringsstrategi, med ambisjon om å i størst mulig grad samordne mål og strategier. Dette arbeidet vil pågå ut juni.
Gevinstrealisering	Dokumentere effektene av arbeidet med digitalisering, innovasjon og tjenesteutvikling, og hvordan disse er forvaltet.	Forsinket	Gevinstrealisering skjer gjennom oppfølging av de digitaliseringsprosjekt kommunen nå er inne i, først og fremst gjennom anskaffelsen av nye fagsystem (EPJ, ERP, byggesak) og velferdsteknologiprojektet på Follebutunet og Forsetunet. Prosjektene har gevinstrealiseringsplaner, og uttak av gevinster vil skje over tid.
Totalberedskap og kommunens ansvar	Følge opp lovpålegg i kjølvannet av Totalberedskapsmeldingen.	Ikke startet	Vi arbeider kontinuerlig med beredskapsplanlegging. I totalforsvarsåret kommer tre nye veiledere som vil bli gjennomgått, med tanke på kommunal oppfølging. Beredskapskoordinator-ressursen som i dag er 30 % bør vurderes å bli styrket i forbindelse med neste handlings- og økonomiplan.
Utprøve "Ressurskontor/vikarpool"	Intensivere arbeidet med redusert overtid/arbeidstidsforskyvning og redusere kostnadene innleie av bemanningsbyrå, gjennom utprøving av innovasjonspiloten «Ressurskontor/vikarpool».	Forsinket	Kompetansepool (vikarpool) er et pilotprosjekt innen innovasjonsarbeidet til kommunen. Prosjektet er inne i en rekrutterings- og oppbyggingsfase. Etableringen er noe forsinket grunnet rekrutteringsutfordringer.

Månedrapport April-2026

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Beskrivelse status
Utvikling og testing av innovasjonspiloter	Å realisere innovasjonsstrategien i praksis ved å teste ut innovasjonspiloter som representerer nye og nyttige løsninger til fordel for innbyggerne og organisasjonen. Testing av innovasjonspilotene vil gi grunnlag for videre utvikling og vurdering av eventuell implementering i ordinær drift.	Iht. plan	Kommunen har per nå tre innovasjonspiloter under ut-testing; <ul style="list-style-type: none"> • Helsestasjon for seniorer • Kompetansepool (vikarpool) • Samarbeid skole-arbeidsliv Prosjektene er samlet sett noe forsinket. Helsestasjonen for seniorer har vært operativ en stund, mens Kompetansepool og Samarbeid skole-arbeidsliv er i oppstarten. For øvrig deltar kommunen i KS sitt partnerskap for radikal innovasjon i lokalsamfunn.
Økonomisk Bærekraft (III), 2026-29	Gjennomføre en effektiviserings- og innsparingsprosess i løpet av 1. kvartal 2026 som har som mål å redusere driftsutgiftene til et nivå der det fra 2029 ikke behøves at disposisjonsfondet brukes til å subsidiere driften. En anbefaling legges fram for kommunestyret i mai 2026.	Iht. plan	Økonomisk Bærekraft III følger planen. Sak blir behandlet i formannskapet 20. mai og kommunestyret 28. mai.

Næring og miljø

Om planområdet

Planområdet omfatter næring, landbruk og miljø. I dette inngår kommunens utgifter til de interkommunale samarbeidene (3:1) Lillehammer-regionen Vekst (næringsutvikling) og Landbrukskontoret i Lillehammer-regionen (landbruksforvaltning).

Kommentar til status økonomi

Det er ikke kjente forhold som tilsier vesentlige avvik for planområde 2 Næring og miljø ved årets slutt.

Det er i budsjettet for 2026 lagt inn et nedtak på 129.000 kr på planområdet. Dette blir konkretisert i sak om Bærekraft III som legges fram for kommunestyret i mai.

Status politiske vedtak

Mål

"-" vises der det ikke er registrert data

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Beskrivelse status
Beredskap	Fullføre prosjekt om forebygging mot brann på gardsbruk.	Iht. plan	Det er nå laget 121 tunkart. Alle kartene er lagt inn i Lucos slik at brannvesenet har tilgang på kartene i brannbilene. Planen er å lage 150 kart (av 500 gårdbrukere). Planen er å avslutte prosjektet til nyttår. Det er også gjennomført kontroll av brannslukningsapparater.
Miljø og klima	Oppdraget er sammensatt av flere tiltak: <ul style="list-style-type: none"> Informasjon om nye regler blant annet gjødselhåndtering Tiltak mot kjempespringfrø 	Iht. plan	Gjødselhåndtering Det er sendt informasjon på e-post til alle gårdbrukere om regelendringer vedrørende gjødselhåndtering. Fremmede arter Det er søkt om tilskudd fra Statsforvalteren og Landbrukskontoret har fått innvilget ca. 40 000 kr. Det vil gå til innleie av geiter som skal beite i Lågendeltaet. En liten sum vil også gå til Naturvernforbundet i Gausdal som trolig vil luke ved Svingvoll.
Næringsutvikling	Oppdraget er sammensatt av flere tiltak: <ul style="list-style-type: none"> Følge opp handlingsplan til strategisk plan for næringsutvikling og bostedsattraktivitet. Informasjon til de aktuelle for å få en god overgang fra båsfjøs til løsdrift. Samarbeid og trivsel: Bondens nettverk, bondetrim og julelunsj. 	Iht. plan	Båsfjøs til løsdrift Det planlegges for et kurs om økonomi til høsten. Det er grunnleggende at man har god økonomiforståelse hvis en skal gjøre store investeringer. Bondens nettverk Det går som vanlig. Landbrukskontoret har en vakttelefon som alltid er bemannet. De som sliter eller andre med bekymring rundt bønders helse kan ta kontakt. Julelunsj Det tenkes gjennomført som forrige år. Bondetrim Landbrukskontoret har søkt og fått innvilget midler til bondetrim. Det vil bli gjennomført til høsten etter samme lest som i 2025.
Rullere	Fornye Landbruksplanen for Lillehammer-regionen 2026-2030. Rullingsprosess i 2026.	Forsinket	Rullering av planen er startet opp, og det har vært en første runde med faglagene for å få innspill. Prosessen fortsetter fram til en høring. Ambisjonen er en ferdig plan i løpet av året.
Utarbeidelse av strategi for klima, energi og miljø.	Gjennomføre prosess i Lillehammer-regionen.	Forsinket	Dette utarbeides i et samarbeid med Lillehammer-regionen. Lillehammer kommune har ledelsen av prosessen. Et strategiarbeid er startet.

Skole

Om planområdet

Planområdet omfatter undervisning ved barneskolene i Forset, Fjerdum og Follebu, samt Gausdal ungdomsskole, voksenopplæringen og skolefritidsordningene ved Forset, Fjerdum og Follebu skoler.

Kommentar til status økonomi

Ved rapporteringen per april 2026 kan det tyde på et merforbruk for planområde 3 Skole ved årets slutt på ca. 0,4-1 mill. kr. Det er imidlertid usikkerhet knyttet til anslaget.

Usikkerheten knytter seg blant annet til betaling for barn fra Gausdal som får undervisning i andre kommuner, inntekt fra andre kommuner for barn som får undervisning i Gausdal samt utgift til eventuelle barn som går på privatskoler. Dersom en ser opp mot nivået i 2025, kan det per nå se ut til å bli et mindreforbruk i størrelsesorden 0,6 mill. kr.

Det er ubrukt 0,4 mill. kr som i sin tid ble lagt inn som økt bemanning i SFO ved skolene. Skolene mener de har den bemanningen de trenger, og dette kan derfor være ett av flere tiltak som kan vurderes i sak om bærekraft III.

Det kan per nå se ut til å bli et merforbruk ved undervisning skolene i størrelsesorden 1,-1,5 mill. kr. Det er behov for lavere driftsutgifter som følge av endrede behov, det innebærer at det er flere ansatte enn nødvendig. Det er gjennomført nedbemannings-/omstillingsprosesser. Dette arbeidet har tatt litt tid å få ferdigstilt, men fra oppstart av nytt skoleår vil dette være på plass. Merutgiftene fra vårsemesteret vil det bli krevende å få dekket inn, dette vil bli vurdert nærmere inn mot rapporteringen per andre tertial.

Det er et vedtatt nedtak i budsjettet for 2026 på 1.651.000 kr som ikke er konkretisert. Dette er del av sak til kommunestyret i mai om bærekraft III.

Sykefravær

Sykefravær	Fravær korttid	Fravær langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2022	2,17 %	4,23 %	6,40 %
Årlig sykefravær 2023	1,24 %	4,36 %	5,60 %
Årlig sykefravær 2024	0,92 %	4,81 %	5,73 %
Årlig sykefravær 2025	1,59 %	4,12 %	5,71 %
Årlig sykefravær 2026	1,54 %	5,94 %	7,48 %
Sykefravær 1. kvartal 2025	2,69 %	4,49 %	7,18 %
Sykefravær 1. kvartal 2026	1,54 %	5,94 %	7,48 %

Status sykefravær og HMS

Planområdet har et nærvær på 92,5%. Det er noe lavere enn for samme periode i fjor. Korttidsfraværet er redusert, mens langtidsfraværet har gått noe opp.

Status politiske vedtak

Mål

"-" vises der det ikke er registrert data

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Beskrivelse status
Fellesskap og inkludering- for gode opplevelser og god læringsutvikling	<p>Oppdraget er sammensatt av flere tiltak:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Regionalt samarbeid og veiledning fra Universitetet • Videreutvikle sosiallærefunksjonen og kommunalt skolemiljøteam • Videreutvikle samarbeidet mellom PPT og skole på systemnivå • Utviklingsarbeid i profesjonsfellesskapet ved den enkelte skole 	Iht. plan	<p>En inkluderende skole er en skole der alle elever opplever mestring, realistiske forventninger, medvirkning og sosial tilhørighet. Flest mulig elever rommes av det allmennpedagogiske tilbudet i skolen. Dette jobbes det mot på flere områder:</p> <p>Gjennom ledersamlinger i samarbeid med Universitetet i Innlandet og våre nabokommuner jobbes det med felles forståelse og felles språk i ledelsen av profesjonene med mål om inkluderende praksiser i skolene. Skolene får også individuell veiledning på sine utvalgte satsingsområder, for eksempel mer praktisk og variert matematikkopplæring, lesing i alle fag og elevmedvirkning. Vi ser at dette resulterer i positive praksisendringer ute i klassene.</p> <p>Sosiallærere jobber både på gruppenivå med å bygge gode klassemiljøer der behovene ved den enkelte skole er størst. De har også vært avgjørende for at skolene har lyktes i enkelte fraverssaker.</p> <p>Skolemiljøteamet er en innsatsgruppe som jobber med saker på tvers av skolene. Fokuset er å hjelpe skolene med å gjøre gode undersøkelser og kartlegginger av klassemiljøer, og gjennom dette forslå riktige tiltak. Det har i enkelte tilfeller stor verdi for skolene å få sett på utfordringer med nye øyne. Ordningen med et kommunalt skolemiljøteam er finansiert av Utdanningsdirektoratet i tre år fremover.</p> <p>I tillegg til å gjøre individuelt utredningsarbeid jobber PPT med å videreutvikle det forebyggende og systemrettede arbeidet med å støtte skolene i faglig og sosial inkludering. Lærerne og ledelsen opplever samarbeidet som relevant, informativt og lærerikt.</p>
Mat og måltider- utvikle gode, sunne og varierte måltider i skole og SFO	<p>Maten og måltidene i skole og SFO er viktig i et folkehelseperspektiv. I 2026 ønsker vi å videreutvikle gode, sunne og varierte måltider, basert på nasjonale retningslinjer.</p>	Iht. plan	<p>Maten og måltidene i skole og SFO er viktig i et folkehelseperspektiv. I 2026 ønsker vi å videreutvikle gode, sunne og varierte måltider, basert på nasjonale retningslinjer.</p> <p>Dette oppdraget er i oppstarten, og består foreløpig av å gjøre kartlegginger på hva vi serverer i dag, sammenlignet med hva som er anbefalt av sentrale helsemyndigheter. Det kartlegges også hvilken kompetanse de ansatte har og hvilke kurs eller annen opplæring som kan inspirere for å videreutvikle praksis. I tillegg til valg av matvarer er det fokus på helse, matglede og fellesskap under måltidene. Kommunikasjon med foreldrene angående valg av hva slags mat som serveres blir viktig å utvikle.</p>
Samarbeid arbeidsliv og skole, med mål om relevant og virkelighetsnær undervisning.	<p>Et innovasjonsprosjekt som har som mål å finne arenaer der arbeidsliv og skole kan samarbeide til felles nytte.</p>	Iht. plan	<p>Samarbeid skole og arbeidsliv er et innovasjonsprosjekt som har som mål å finne arenaer der arbeidsliv og skole kan samarbeide til felles nytte.</p> <p>Mål for prosjektet er:</p>

Oppdrag	Beskrivelse	Status Beskrivelse status
Viktige voksne, systematisering av foreldrestøtte fra 0-16 år	<p>Styrke og systematisere gode samarbeidsformer mellom foreldre og andre viktige voksne, barn og unge og de kommunale tjenestene.</p> <p>Videreutvikle foreldremøtene ved å gå i dialog med foreldrene for å finne frem til hvordan denne møtearenaen kan utvikles slik at den blir trygg, relevant og nyttig for alle foreldre</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Flere unge som opplever en virkelighetsnær og meningsfull skolehverdag, som bidrar til motivasjon for aktiv deltagelse og læring. 2. Et bedre faglig og sosialt utbytte av opplæringen 3. Gjøre Gausdals arbeidsliv, dvs. offentlig sektor, privat sektor og landbruk mer kjent for de unge, for å bidra til å rekruttere flere unge gausdøler. 4. Synliggjøre arbeidsmuligheter lokalt, også for de som tar høyere utdanning, og som er ønsker seg tilbake til Gausdal etter endt utdanning. <p>Prosjektet har nå flere konkrete tiltak under utvikling: Valgfaggrupper både på mellomtrinnet og ungdomstrinnet planlegger samarbeid med ulike private bedrifter, landbrukskontor, institusjoner og barnehager. Det planlegges for et flerårig løp i samarbeid med Skogselskapet og det jobbes med samarbeidsavtaler mellom ungdomsskolen og private bedrifter.</p> <p>Iht. plan I dagens samfunn med store muligheter for digital informasjon mellom skole og hjem er det riktig å se på foreldremøtene som arena på en ny og annerledes måte. Gjennom god dialog med foreldre i Gausdal jobbes det med å finne nye og mer relevante temaer og organiseringer for fremtidens foreldremøter. Temaer som trygghet i foreldregruppa og foreldres påvirkning på klassemiljøet peker seg ut som svært aktuelt. Likeledes grensesetting, psykisk helse og skjermbruk. Trygg dialog om ungdomskultur, ungdom og rus, og hva som rører seg i ungdomsmiljøene i Gausdal er noe foreldre er opptatt av.</p> <p>Det utarbeides en plan for hvilke temaer og hvilke instanser utenfor skolen det kan være hensiktsmessig å invitere inn på foreldremøter for å bidra til tryggere voksne. Det jobbes med rutiner for hvordan foreldremøtene bør organiseres for å inkludere alle foreldre i fellesskapet.</p>

Barnehage

Om planområdet

Planområdet omfatter Kornhaug, Forset og Fjerdum barnehager, samt tilskudd til private barnehager. Ordningene knyttet til redusert foreldrebetaling og gratis kjernetid for lavinntekts-familier inngår også her.

Kommentar til status økonomi

Per nå ser drift av de kommunale barnehagene ut til å gå i balanse ved årets slutt. Barnehagene rapporterer om vansker med å skaffe vikarer ved fravær. Løsninger blir funnet, men det legges ned mye arbeid i å omorganisere ansatte, både mellom avdelinger og forskyving av vakter, for å få kabalen til å gå opp.

Det er usikkerhet knyttet til antall barn og barnesammensetningen i de private barnehagene til høsten, dette vil gi utslag i endret driftstilskudd. Det er også usikkerhet knyttet til netto betaling til andre

kommuner for private barnehageplasser for barn bosatt i Gausdal. Disse punktene følges opp inn mot rapporteringen per andre tertial.

Det er lagt inn ei redusert driftsramme på 1.006.000 kr. Nedtaket er ikke konkretisert, men det inngår i sak til kommunestyret i mai om bærekraft III.

Sykefravær

Sykefravær	Fravær korttid	Fravær langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2022	3,58 %	5,89 %	9,47 %
Årlig sykefravær 2023	2,54 %	5,03 %	7,57 %
Årlig sykefravær 2024	1,25 %	7,45 %	8,70 %
Årlig sykefravær 2025	1,72 %	5,10 %	6,82 %
Årlig sykefravær 2026	3,28 %	7,50 %	10,78 %
Sykefravær 1. kvartal 2025	2,40 %	6,39 %	8,79 %
Sykefravær 1. kvartal 2026	3,28 %	7,50 %	10,78 %

Status sykefravær og HMS

Planområdet har et nærvær i perioden på 89,2%. Dette er lavere nærvær enn for samme periode i fjor. Både korttids- og langtidsfraværet har økt i perioden. I første tertial var mye av fraværet knyttet til en periode med mye influensa/forkjølelse.

Status politiske vedtak

Mål

"-" vises der det ikke er registrert data

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Beskrivelse status
Fellesskap og inkludering- for gode opplevelser og god læringsutvikling	<p>Oppdraget er sammensatt av flere tiltak:</p> <ul style="list-style-type: none"> Regionalt samarbeid og veiledning fra Universitetet Videreutvikle samarbeidet mellom PPT og barnehage på systemnivå Barnehagebasert utviklingsarbeid med fokus på å utvikle et helhetlig språkmiljø 	Iht. plan	<p>Fellesskap og inkludering handler om trivsel i form av gode opplevelser sammen med andre barn og sammen med voksne. Det handler også om læring, mestring og tro på seg selv. Oppdraget er et tett samarbeid mellom barnehagene, PPT og Universitetet i Innlandet. Noen stikkord for arbeidet:</p> <ul style="list-style-type: none"> Hva som kjennetegner god observasjon i barnegrupper og hvordan personalet reflekterer sammen om disse. Utvikle en mer utforskende holdning og væremåte i møte med barna. Utvikling av en konstruktiv tilbakemeldingskultur i personalet Hvordan den voksnes rolle i lek og språkarbeid kan bidra til inkludering og læring. <p>Barnehagene opplever å nærme seg en felles plattform for forståelse av helhetlige språkmiljøer og inkluderende fellesskap. Arbeidet har bidratt til økt bevissthet rundt samspill, språk og voksenrollen, og har styrket personalets felles forståelse av hvordan hverdagspraksis påvirker barns deltakelse i fellesskapet.</p> <p>To sentralt ansatt spesialpedagoger har hevet kvaliteten på tilbudet som gis barn med vedtak etter § 31 og 37 i barnehageloven. Erfaringen er at denne måten å organisere spesialpedagogisk hjelp på, bidrar til at barn med disse</p>

Månedrapport April-2026

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Beskrivelse status
			vedtakene inkluderes bedre med den øvrige barnegruppa på avdelingene enn tidligere.
Mat og måltider- utvikle gode, sunne og varierte måltider i barnehagene	Hver dag spiser barn tre av sine måltider i barnehagen. Maten og måltidene i barnehagen er derfor svært viktig i et folkehelseperspektiv. I 2026 ønsker vi å videreutvikle gode, sunne og varierte måltider, basert på nasjonale retningslinjer. Hver barnehage skal utvikle sine egne retningslinjer for mat og måltider, og det legges opp til samlinger på tvers av barnehagene for å utvikle gode praksiser.	Iht. plan	<p>Satsingen på mat og måltider har som mål å utvikle gode, sunne og varierte måltider i barnehagene. Målet er forankret i Gausdalsmodellen og følges opp av kommunefysioterapeut på ulike arena. Arbeidet er viktig i et folkehelseperspektiv fordi barn i barnehagene spiser en stor andel av måltidene sine i barnehagene.</p> <p>Det jobbes med innkjøp av matvarer/pålegg og bruker de nasjonale retningslinjene på dette området. Det er også fokus på samspill rundt måltider, der matglede og utforskning står i fokus. Gode matvaner skapes ikke av mat alene, men også ved å skape gode og trygge rammer rundt måltidet. Det jobbes for å introdusere nye smaker. Her er det viktig med de ansatte som rollemodeller. Det jobbes for å engasjere barna i matlagingen.</p> <p>Alle de kommunale barnehagene har nå faste dager der det serveres varmmåltider i barnehagen. Det er større variasjon i maten serveres i barnehagene. Frukt og grønt har blitt en naturlig del av alle måltider. Det samarbeides bedre om matlaging på tvers av avdelingene. Det jobbes for å begrense prosessert mat mest mulig.</p>
Viktige voksne, systematisering av foreldrestøtte fra 0-16 år	<p>Styrke og systematisere gode samarbeidsformer mellom foreldre og andre viktige voksne, barn og unge og de kommunale tjenestene.</p> <p>Tiltaksutviklingen for 2026 handler om samarbeid mellom barnehagene og helsestasjonen</p>	Iht. plan	<p>For barnehage sin del handler tiltaksutviklingen i prosjektet om å utvikle et bedre samarbeid mellom barnehagene og helsestasjonen. Gjennom å se på fordelingen av ansvar og arbeidsoppgaver ønsker man å finne frem til samarbeidsformer som er mer helhetlig og relevant for foreldrene.</p> <p>Helsestasjonen og en barnehage har pilotert et samarbeid rundt 4-års konsultasjonene, der foreldrene på forhånd samtykker til deling av informasjon mellom tjenestene i sammenheng med utviklingssamtalen i barnehage og konsultasjon på helsestasjonen. Barnehagen deler egne observasjoner og vurderinger av barnets utvikling i samarbeid med foreldrene, med helsestasjonen. Ved å vektlegge barnehagens kompetanse i vurdering av barnets språklige og sosiale utvikling, vil helsestasjonen i større grad kunne optimalisere sine ressurser i møte med enkeltbarnet og dets familie. Ved at tjenestene lener seg på hverandres kompetanse, er målet å gi familien bedre tjenester og opplevelser av sammenheng mellom kommunens tjenester.</p> <p>Erfaringene fra denne piloten har så langt vært udelt positive. Både barnehage og helsestasjonen opplever at de får verdifull informasjon om barnet og at det er en styrke i å ha tverrfaglig dialog rundt barna. Foreldrene uttrykker at de merker det har vært et samarbeid, og at dette er betryggende. Det er godt å slippe å si det samme flere ganger.</p> <p>Samarbeidet utvides nå til å gjelde alle fireåringer i de andre barnehagene.</p>

Kultur og fritid

Om planområdet

Planområdet omfatter kulturskole, allmennkultur, frivilligsentral, bibliotek, idrett og ungdomsarbeid. Tilskudd til kirkelig fellesråd føres også her.

Kommentar til status økonomi

Det er lagt inn et nedtak i budsjetttrammen på planområde 5 Kultur og fritid med 263.000 kr som ikke er plassert . Det inngår i sak bærekraft III som skal opp i kommunestyret i mai.

Det er er per nå ikke kjente forhold som skulle tilsi vesentlig avvik ved årets slutt.

Sykefravær

Sykefravær	Fravær korttid	Fravær langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2022	1,58 %	4,34 %	5,92 %
Årlig sykefravær 2023	1,34 %	7,21 %	8,55 %
Årlig sykefravær 2024	1,65 %	5,80 %	7,45 %
Årlig sykefravær 2025	1,01 %	11,54 %	12,55 %
Årlig sykefravær 2026	2,65 %	0,00 %	2,65 %
Sykefravær 1. kvartal 2025	1,25 %	16,86 %	18,10 %
Sykefravær 1. kvartal 2026	2,65 %	0,00 %	2,65 %

Status sykefravær og HMS

Planområdet har et samlet nærvær på 97,35%. Dette er en stor økning i nærvær sammenlignet med samme periode i fjor. Planområdet har få ansatte, fravær hos ansatte gir derfor store utslag for nærværet.

Status politiske vedtak

Mål

"-" vises der det ikke er registrert data

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Beskrivelse status
Frivilligsentralen 30 år i 2026	Det settes fokus på de frivillige og viktigheten av deres innsats. Dette markeres på ulike måter gjennom året.	Ferdig	Frivilligsentralen sitt jubileum ble markert med en stor jubileumsfest 30. januar der frivillige og samarbeidspartnere ble invitert. Ca. 100 gjester fikk servert mat og kaker. Det var bildefremvisning, taler, musikk og kåseri.

Teknisk drift

Om planområdet

Dette planområdet omfatter prosjektering, veger, miljø- og trafikksikkerhetstiltak, vann- og avløpsanlegg, renovasjon, septikk-tømming, brannvern og feiing.

Både renovasjon og brann/feiing utføres av interkommunale selskaper. Septikk-tømming gjennomføres av ekstern entreprenør etter en felles anbudskonkurranse for Lillehammer, Øyer og Gausdal. Innenfor planområdet utføres derfor bare mindre forvaltningsoppgaver innen disse tjenestene.

Kommentar til status økonomi

Per nå ser det ut til å kunne bli balanse ved årets slutt for planområde 6 Teknisk drift. Det er imidlertid flere usikkerhetsfaktorer. Det er lav byggeaktivitet i kommunen, dette gir mindre inntekter enn budsjettet fra tilknytningsgebyrer for vann og avløp. Dersom dette fortsetter slik ut året, vil det kunne bli en mindreinntekt på anslagsvis 1,2 mill. kr.

Innenfor selvkostområdene er det per nå lavere utgifter til strøm med 0,2 mill. kr. Det kan dermed ligge an til et mindreforbruk ved utgangen av året også, avhengig av nivå på strømprisen. Utgiftene til brøyting av kommunale veger er lavere enn budsjettet. Dersom det blir en "snill" førjulsvinter (i form av få snøfall og lite behov for brøyting, strøing og skraping av de kommunale vegene), vil det her kunne bli et mindreforbruk på anslagsvis 1 mill. kr. Det er stor usikkerhet knyttet til dette anslaget, naturlig nok.

Kommunen har mottatt 982.000 kr i tilskudd fra Miljødirektoratet for å kartlegge stikkrenner på kommunale veger og etablere en komplett digital oversikt over stikkrenner langs kommunale veier. Dette for at kommunen skal være bedre rustet til å møte økte nedbørsmengder og tilhørende klimarisiko. Kartleggingen finner sted sommeren 2026, oppfølgingsarbeidet vil bli gjort i løpet av vinteren 2026/2027.

Sykefravær

Sykefravær	Fravær korttid	Fravær langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2022	1,16 %	5,15 %	6,31 %
Årlig sykefravær 2023	1,05 %	0,68 %	1,73 %
Årlig sykefravær 2024	0,85 %	1,28 %	2,13 %
Årlig sykefravær 2025	0,52 %	3,64 %	4,16 %
Årlig sykefravær 2026	0,82 %	3,48 %	4,30 %
Sykefravær 1. kvartal 2025	0,84 %	4,81 %	5,66 %
Sykefravær 1. kvartal 2026	0,82 %	3,48 %	4,30 %

Status sykefravær og HMS

Planområdet har et samlet nærvær på 95,7%. Dette er en økning i nærværet sammenlignet med samme periode i fjor.

Status politiske vedtak

Mål

"-" vises der det ikke er registrert data

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Beskrivelse status
Etablering av reservevannkilde	Utredet muligheter for ny reservevannkilde ved ulike lokasjoner. Kråbølsøya i Forset utredet i 2025, videre prosess i 2026.	Forsinket	Kommunen utredet muligheter for ny reservevannkilde. Kråbølsøya, som alternativ, blir prøvepumpet sommerhalvåret 2026. Hensikten med prøvepumping er å se om man har tilstrekkelig vannmengde samtidig som man unngår restriksjoner på dyrket mark. Når endelig svar foreligger vil det bli lagt frem en sak for politisk behandling.

Bygg/eiendom/areal

Om planområdet

Planområdet omfatter byggesak, kart/oppmåling, arealplanlegging og eiendomsforvaltning. Hele kommunens bygningsmasse er samlet på dette planområdet, og er en av de største verdiene som kommunen besitter.

Kommentar til status økonomi

For planområde 7 Bygg/eiendom/areal ser drifta per nå ut til å kunne gå omtrent i balanse mellom budsjett og regnskap. Det er imidlertid usikkerhet knyttet til anslaget. Det vil kunne ligge an til et positivt avvik som følge av lavere utgifter til strøm.

Det er lav byggeaktivitet i kommunen. Det medfører blant annet lavere inntekter til byggesak og kart/oppmåling. Kart/oppmåling ser likevel ut til å gå i balanse. For byggesak ser det per nå ut til å bli et merforbruk i størrelsesorden 1,2 mill. kr dersom byggeaktiviteten er på samme nivå ut året. Det er ikke igjen selvkostfond til å dekke opp merutgifter innen byggesak.

Strømutgiftene er lavere enn budsjett per første tertial, og vil kunne bli 1-2 mill. kr lavere enn budsjett ved årsslutt. Det er stor usikkerhet knyttet til forbruk av kWh som følge av utetemperatur og nivå på strømpriser.

Brøyteutgiftene knyttet til kommunale plasser er ved utgangen av første tertial 0,7 mill. kr lavere enn budsjett. Det vil kunne bli et mindreforbruk i størrelsesorden 1 mill. kr dersom det blir en førjulsvinter med få snøfall og lite behov for strøing/skraping.

Per nå er husleieinntektene høyere enn budsjettet.

Planområdet har et nedtak i budsjettet for 2026 med 1.180.000 kr. Dette er del av bærekraft III, og konkretiseringen av nedtaket inngår i egen sak for kommunestyret i mai.

Sykefravær

Sykefravær	Fravær korttid	Fravær langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2022	1,57 %	4,99 %	6,56 %
Årlig sykefravær 2023	1,84 %	3,66 %	5,50 %
Årlig sykefravær 2024	1,98 %	2,12 %	4,10 %
Årlig sykefravær 2025	1,44 %	5,86 %	7,30 %
Årlig sykefravær 2026	2,03 %	6,61 %	8,64 %
Sykefravær 1. kvartal 2025	2,55 %	6,02 %	8,58 %
Sykefravær 1. kvartal 2026	2,03 %	6,61 %	8,64 %

Status sykefravær og HMS

Planområdet har et samlet nærvær på 91,36%. Nærværet var på samme nivå 1.tertial 2025.

Status politiske vedtak

Mål

"-" vises der det ikke er registrert data

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Beskrivelse status
Forprosjekt drifts/brannstasjon	Gjennomføre forprosjekt for ny drift-, brann- og ambulansestasjon. Prosjektet skal utarbeide skisser og kostnadskalkyler som beslutningsgrunnlag for et mulig hovedprosjekt med oppstart høsten 2026.	Iht. plan	Forprosjekt for ny drift-, brann- og ambulansestasjon går etter planen. Prosjektet er i gang med å utarbeide skisser og kostnadskalkyler. Det pågår nå en medvirkningsprosess med tillitsvalgte, verneombud og alle berørte parter. Det arbeides også med oppfølging av følgende vedtak i kommunestyret: "Forprosjektet der ny beredskapsstasjon skal utredes må inneholde en vurdering av ulike typer privat/offentlig samarbeid. Forprosjektet må også inneholde en vurdering av kostnader og konsekvenser ved å velge en minimumsløsning der dagens drifts- og brannstasjon utvides og oppgraderes."
Helhetlig boligutvikling	Følge opp «Vegvalg innen helse- og omsorgstjenestene», og vegvalg 3, ved å legge fram en sak om hvordan kommunen aktivt kan stimulere til økt aktivitet i byggingen av formålstjenlige og sentrumsnære boliger til ulike grupper. Tiltak inkluderer helhetlig og systematisk bruk av Husbankens virkemidler, utvikling av ulike boformer, utvikling av kommunale boliger og omsorgsboliger, utvikling av sentrumsnære boliger for eldre og aktivt samarbeid med næringslivet. Saken legges fram før september 2026.	Iht. plan	Det følges opp "Vegvalg innen helse- og omsorgstjenestene", og vegvalg 3, og jobbes med grunnlag til en sak om hvordan kommunen aktivt kan stimulere til økt aktivitet i byggingen av formålstjenlige og sentrumsnære boliger til ulike grupper. Tiltak inkluderer helhetlig og systematisk bruk av Husbankens virkemidler, utvikling av ulike boformer, utvikling av kommunale boliger og omsorgsboliger, utvikling av sentrumsnære boliger for eldre og aktivt samarbeid med næringslivet. Saken legges fram til politisk behandling i september 2026.
Planarbeid busslomme og areal foran kommunehuset	Gjennomføre planprosess ved Segalstad bru knyttet til busslomme ved krysset Fargerivegen–Vestringsvegen og torgarealet foran	Iht. plan	Dette området er tatt inn i et privat planforslag som angår justering av planavgrensning på arealet som Q-meieriet regulerer. Det medtas busslommer i Vestringsvegen og

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Beskrivelse status
	kommunehuset. Målet er å sikre effektiv og trygg trafikkavvikling for alle trafikanter.		torgarealet foran kommunehuset. Målet er å sikre effektiv og trygg trafikkavvikling for alle trafikanter.
Regulering av boligområder i Vestre Gausdal, Follebu og Segalstad bru	Sikre framdrift i arbeidet med areal til boligformål i 2026. Det skal jobbes videre med reguleringsplaner for ett område i Follebu og ett ved Segalstad bru. Kommunestyret vedtok at det også skal arbeides med nye boligtomter i Vestre Gausdal.	Iht. plan	Det er fattet følgende vedtak i kommunestyret: Sikre framdrift i arbeidet med areal til boligformål i 2026. Det skal jobbes videre med reguleringsplaner for ett område i Follebu og ett ved Segalstad bru. Kommunestyret vedtok at det også skal arbeides med nye boligtomter i Vestre Gausdal. Det jobbes med flere planprosesser. Sollia boligområdet på Segalstad bru blir lagt ut på 1.gangs ettersyn før sommeren. Det jobbes videre med øvrige planer så snart det er kapasitet til det.
Utarbeidelse av strategi for klima, energi og miljø.	Utarbeides i et samarbeid i Lillehammer-regionen.	Forsinket	Dette utarbeides i et samarbeid i Lillehammer-regionen. Lillehammer kommune har ledelsen av prosessen. Et strategiarbeid er startet.

Interkommunale samarbeid

Om planområdet

Området omfatter utgifter og inntekter knyttet til de interkommunale samarbeidene der Gausdal har et vertskommuneansvar. Dette innebærer i praksis utgifter og inntekter til felles Landbrukskontor for Lillehammer-regionen og Regional Frisklivssentral. Utgiftene og inntektene her skal både i budsjettet og regnskapet balansere. Kommunens tilskudd til deltakelse i fellesskapene føres på de respektive planområdene, det vil si planområde 2 Næring og miljø for Landbrukskontoret, planområde 9 Barn og familie for Øyer og Gausdal barneverntjeneste og planområde 11 Helse for tilskudd til Regional Frisklivssentral.

Kommentar til status økonomi

Økonomien på planområdet 8 Interkommunale samarbeid vil alltid gå i balanse ved årets slutt. Eventuelle overskudd tilføres overskuddsfond eller tilbakebetales deltakerkommunene, et eventuelt merforbruk faktureres til deltakerkommunene slik at regnskapet avlegges i balanse mellom utgifter og inntekter..

Kort om status for de interkommunale samarbeidene der Gausdal er vertskommune:

Frisklivssentralen Gausdal, Øyer og Lillehammer ser ut til å gå i balanse ved årets slutt.

Landbrukskontoret i Lillehammerregionen har per nå lavere utgifter som følge av at det ikke er satt inn vikar i forbindelse med fravær.

Øyer og Gausdal barneverntjeneste ser ut til å holde seg innen tildelt ramme for selve driften av tjenesten. For tiltak i og utenfor familien for de to kommunene vil utgiftene variere ut fra de vedtak som gjelder til enhver tid. Det er per nå ikke noe som tyder på vesentlige avvik.

Sykefravær

Sykefravær	Fravær korttid	Fravær langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2022	2,28 %	4,52 %	6,80 %
Årlig sykefravær 2023	1,81 %	3,36 %	5,17 %
Årlig sykefravær 2024	1,41 %	8,15 %	9,56 %
Årlig sykefravær 2025	2,20 %	4,61 %	6,81 %
Årlig sykefravær 2026	2,25 %	13,34 %	15,59 %
Sykefravær 1. kvartal 2025	3,04 %	4,78 %	7,82 %
Sykefravær 1. kvartal 2026	2,25 %	13,34 %	15,59 %

Status sykefravær og HMS

Planområdet hadde et samlet nærvær på 84,41%. Det er en stor nedgang i nærvær sammenlignet med 1. tertial 2025. Det er langtidsfraværet som har økt. Det er arbeidet systematisk med dette gjennom fjoråret, og i første tertial 2026.

Samla vurdering - Oppdrag

Oppdrag: Plan for forebygging mot utvikling av atferdsvansker og omsorgssvikt.

Planen følges opp av oppvekstledergruppa felles. Gruppa har gjort en gjennomgang og oppdatering av eksisterende forebyggende virksomhet i Gausdal.

Det bør vurderes om forutsetninger for planen skal gjennomgås, slik at den er oppdatert i henhold til dagens forebyggingnivå og -fokus.

Barn og familie

Om planområdet

Planområdet består av pedagogisk psykologisk tjeneste (PPT), helsestasjons- og skolehelsetjeneste, familieteam, svangerskapsomsorg, barnefysioterapi og barneverntjeneste.

Kommentar til status økonomi

Planområde 9 Barn og familie er anslått å gå omtrent i balanse ved årets slutt.

Det er i budsjettet for 2026 lagt inn et nedtak på 711.000 kr som ikke er konkretisert. Dette er del av sak om bærekraft III som kommunestyret skal behandle i mai 2026.

Sykefravær

Sykefravær	Fravær korttid	Fravær langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2022	3,71 %	2,23 %	5,93 %
Årlig sykefravær 2023	2,11 %	12,45 %	14,55 %
Årlig sykefravær 2024	2,09 %	4,47 %	6,56 %
Årlig sykefravær 2025	0,83 %	4,23 %	5,06 %
Årlig sykefravær 2026	4,18 %	3,54 %	7,72 %
Sykefravær 1. kvartal 2025	0,63 %	7,55 %	8,18 %
Sykefravær 1. kvartal 2026	4,18 %	3,54 %	7,72 %

Status sykefravær og HMS

Planområdet har et samlet nærvær på 92,3%. Dette er en liten økning sammenlignet med samme periode i fjor. Langtidsfraværet er redusert, mens korttidsfraværet har økt.

Status politiske vedtak

Mål

"-" vises der det ikke er registrert data

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Beskrivelse status
Viktige voksne, systematisering og videreutvikling av foreldrestøtteamarbeidet fra 0-16 år	Oppdraget gjennomføres i en samhandling mellom tjenester innenfor og utenfor planområdet (oppveksttjenestene).	Iht. plan	<p>Helsestasjonen og en barnehage har pilotert et samarbeid rundt 4-års konsultasjonene, der foreldrene på forhånd samtykker til deling av informasjon mellom tjenestene i sammenheng med utviklingssamtalen i barnehage og konsultasjon på helsestasjonen. Barnehagen deler egne observasjoner og vurderinger av barnets utvikling i samarbeid med foreldrene, med helsestasjonen. Ved å vektlegge barnehagens kompetanse i vurdering av barnets språklige og sosiale utvikling, vil helsestasjonen i større grad kunne optimalisere sine ressurser i møte med enkeltbarnet og dets familie. Ved at tjenestene lener seg på hverandres kompetanse, er målet å gi familien bedre tjenester og opplevelser av sammenheng mellom kommunens tjenester.</p> <p>Erfaringene fra denne piloten har så langt vært udelt positive. Både barnehage og helsestasjonen opplever at de får verdifull informasjon om barnet og at det er en styrke i å ha tverrfaglig dialog rundt barna. Foreldrene uttrykker at de merker det har vært et samarbeid, og at dette er betryggende.</p> <p>Samarbeidet utvides nå til å gjelde alle fireåringer i de andre barnehagene.</p>

Sosiale tjenester og sysselsetting

Om planområdet

Planområdet består av gjeldsrådgivning, bostøtte, saksbehandling av Husbankens låne- og tilskuddsordninger, sosial rådgivning, økonomisk sosialhjelp, tilbud til rusmisbrukere, flyktingtjeneste, sysselsetting, aktivitets og arbeidstilbud for personer med nedsatt funksjonsevne, oppfølgingstjeneste for ungdom, samt aktivitetssenter i Forset. Tid inngår også her.

Kommentar til status økonomi

Planområde 10 Sosiale tjenester og sysselsetting ser ut til å kunne få et mindreforbruk ved årets slutt, men det er flere poster som kan ha svingninger gjennom året. Det er derfor ikke gjort en anslag på mindreforbrukets antatte nivå ved årets utløp.

Månedrapport April-2026

For økonomisk sosialhjelp og kvalifiseringsstønad er det et mindreforbruk på 0,3 mill. kr. Dersom nivået holder seg ut året vil det kunne gi et mindreforbruk i størrelsesorden 0,9 mill. kr. Her vil det imidlertid kunne være svingninger, og dette må følges opp nærmere inn mot rapporteringen per andre tertial.

Dagaktivitetstilbudene/sysselsettingstiltakene har per første tertial et mindreforbruk. Det må følges opp mot rapporteringen per andre tertial hvordan dette utvikler seg.

Det er lagt inn en reduksjon i budsjettammen for planområdet i 2026 med 522.000 kr. Dette må konkretiseres nærmere i sak om bærekraft III som kommunestyret behandler i mai 2026.

Sykefravær

Sykefravær	Fravær korttid	Fravær langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2022	2,38 %	6,84 %	9,22 %
Årlig sykefravær 2023	1,51 %	6,93 %	8,44 %
Årlig sykefravær 2024	1,29 %	6,77 %	8,06 %
Årlig sykefravær 2025	0,92 %	7,38 %	8,30 %
Årlig sykefravær 2026	2,81 %	9,82 %	12,63 %
Sykefravær 1. kvartal 2025	0,81 %	13,45 %	14,26 %
Sykefravær 1. kvartal 2026	2,81 %	9,82 %	12,63 %

Status sykefravær og HMS

Planområdet har et nærvær på 87,4%. Det er en økning i nærværet sammenlignet med 1.tertial 2025. Langtidsfraværet er redusert, mens korttidsfraværet har økt.

Status politiske vedtak

Mål

"-" vises der det ikke er registrert data

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Beskrivelse status
Bosetting flyktninger	Det vil i planperioden bli jobbet med å bosette flyktninger i henhold til anmodning fra IMDi og kommunestyrets vedtak.	Iht. plan	Det er i første tertial 2026 bosatt tre flyktninger. Dette er i tråd med planen for bosetting 2026. Vedtaket er på 10 bosettinger.
Bærekraftig tjenestenivå	Gjennomføre en systematisk kartlegging og analyse av dagens tjenestenivå. Definere hvilke tjenester som skal tilbys, til hvem og på hvilket nivå. Utvide og revidere retningslinjene for tildeling av helse- og omsorgstjenester, som godkjennes innen utgangen av 2026. Ses i sammenheng med KS sitt TAKT-arbeid (tildeling av kommunale tjenester). Avklare et interkommunalt samarbeid om prosessen.	Iht. plan	I arbeidet med bærekraftig tjenestenivå (Vegvalg 1) er det nå fokus på nye retningslinjer for tjenestekriterier. Helselederen har lagd et analysedokument som er grunnlaget for et tverrenhetlig gruppearbeid som ser på retningslinjer og kriterier for tildeling av tjenester. Det ble orientert om arbeidet med retningslinjer i politisk arbeidsutvalg for kvalitet 19.5 og i formannskapet 20.5.

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Beskrivelse status
Helsefremmende og forebyggende satsing	Utredde hvordan de forebyggende og helsefremmende tjenestene kan videreutvikles slik at de i enda større grad fremmer egen mestring, herunder videreutvikling av frisklivssentralen, dag- og aktivitetstilbudene, hverdagsrehabilitering og tilbud innen psykisk helse og rus.	Iht. plan	I arbeidet med helsefremmende og forebyggende satsing (Vegvalg 2) er vi gang med å lage en oversikt over hvilke forebyggende helsetjenester kommunen har i dag.
Samarbeid mellom Tid og aktivitetssenteret	Videreutvikle samarbeid mellom Tid og Tilrettelagte tjenester (Aktivitetssenteret)	Iht. plan	Samarbeidet er godt i gang. En bruker har tilbud, det vil si har arbeidet sitt en halv dag i uka på Tid kafe. I tillegg bistår Aktivitetssenteret med ulike forefallende oppgaver fast, en dag i uka. Utvidelse av samarbeidet vurderes løpende.

Helse

Om planområdet

Planområdet omfatter bofellesskapene Flatland, Bjørkvin, Heggelia og Flatavegen, bofellesskap for eldre i Forset og Follebu, brukerstyrt personlig assistanse, vernepleietjeneste, støttekontakt- og avlastningstjeneste for yngre, kommunale tiltaksplasser, psykisk helse- og rustjeneste, fysioterapitjeneste, ergoterapitjeneste, dagsenter for eldre, aktivitetssenteret i Forset, frisklivscentral (folkehelse), utgifter knyttet til kommunelegetjenesten, legevakt, miljørettet helsevern, teknisk hygiene, smittevern og forebyggende edruskapsarbeid, inklusiv inntekter/utgifter knyttet til skjenkebevillinger.

Kommentar til status økonomi

Planområde 11 Helse ser per første tertial ut til å få et merforbruk ved årets slutt. Anslått merforbruk er ca. 0,7 mill. kr. Merforbruket knytter seg til to forhold. Den interkommunale legevakten har varslet et merforbruk i 2026. Gausdal kommunes andel av merforbruket antas å utgjøre 0,3 mill. kr. Det er også et merforbruk i tjenesten knyttet til effektivering av tiltak fra bærekraft 26-29. Tiltaket er nå effektivert, men forsinkelsen medfører et merforbruk i 2026 på ca. 0,4 mill. kr.

Ressurskrevende tjenester har holdt stabilt nivå per første tertial 2026. Vi har per første tertial kjennskap til at det blir endringer i kommunens ressurskrevende tjenester i løpet av året, men det er fremdeles mye usikkerhet knyttet til hvor omfattende endringene blir og når de trer i kraft. Det vil bli gitt nærmere informasjon om den økonomiske konsekvensen av dette i rapportering for andre tertial. Siden det er så stor usikkerhet knyttet til dette, anslås det ingen økonomisk effekt av disse endringene per første tertial.

Som for de foregående årene er det krevende å få tak i ansatte med rett kompetanse. Dette medfører bruk av overtid, men det har hittil i år ikke vært behov for å benytte vikarbyrå. Det er krevende å få tak i tilstrekkelig med ferievikarer. Det er også i 2026 inngått avtale med arbeidstakerorganisasjonene om godtgjøring for kritiske vakter. Dette er et viktig tiltak for å sikre nødvendig bemanning i forbindelse med ferieavviklingen. I løpet av de siste årene har det blitt innført årsturnus i flere av våre tjenester. Dette er et tiltak som gjør det enklere å planlegge ferieperiodene. Det jobbes med å etablere årsturnus i flere av tjenestene innen 2027.

Etablering av kompetansepool er i gang. Kompetansepool er et pilotprosjekt innen helse og omsorg som har som mål å bedre bruk av ressurser, sikre stabile tjenester og å styrke rekrutteringen til tjenestene. Tiltaket har også som mål å redusere kostnader til overtid og redusere innleie fra vikarbyrå. Kompetansepoolen skal bestå av sykepleiere, vernepleiere og helsefagarbeidere. Ansatte i kompetansepool skal jobbe på tvers av tjenestene og bidra der behovet er størst. Rekrutteringen til kompetansepool pågår, og oppstart vil skje fortløpende etter hvert som det gjøres ansettelse.

Det er lagt inn en reduksjon i budsjettammen for planområdet i 2026 med 1.642.000 kr. Dette må konkretiseres nærmere i sak om bærekraft III som kommunestyret behandler i mai 2026.

Sykefravær

Sykefravær	Fravær korttid	Fravær langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2022	2,32 %	6,60 %	8,92 %
Årlig sykefravær 2023	2,02 %	5,47 %	7,49 %
Årlig sykefravær 2024	1,95 %	5,78 %	7,73 %
Årlig sykefravær 2025	1,81 %	7,47 %	9,28 %
Årlig sykefravær 2026	2,51 %	5,56 %	8,08 %
Sykefravær 1. kvartal 2025	2,22 %	8,20 %	10,42 %
Sykefravær 1. kvartal 2026	2,51 %	5,56 %	8,08 %

Status sykefravær og HMS

Planområdet har et samlet nærvær på 91,9%. Det er en økning i nærværet sammenlignet med 1. tertial 2025. Langtidsfraværet er redusert, mens korttidsfraværet har gått noe opp.

Status politiske vedtak

Mål

"-" vises der det ikke er registrert data

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Beskrivelse status
Aktiv bruk av teknologi	Planlegge og gjennomføre et helse- og velferdsteknologiløft, der teknologi tas aktivt i bruk som et verktøy for å gjøre tjenestene gode og mer effektive. Prioritere investeringer for å oppnå gevinster fra bruk av ny teknologi.	Iht. plan	Når det gjelder aktiv bruk av teknologi realiseres dette blant annet i rehabiliteringsprosjektet på Follebutunet. Dette prosjektet innebærer energiøkonomisering, samtidig som det planlegges for å legge til rette for omfattende bruk av helse- og velferdsteknologi i hele bygget. Hjemmetjenesten har benyttet medisindispensere i flere år og nå er antall dispensere utvidet. Dette gir både pasienter og tjenesten gevinster, økt kvalitet og sikkerhet ved medisint levering og sparte kjørte kilometer med bil for hjemmesykepleien.
Bjørkvin	Ruste opp bygningsmassen, slik at vi kan imøtekomme dagens, og morgendags behov for bo- og omsorgstjenester.	Ikke startet	Det praktiske renoverings- og ombyggingsarbeidet er ikke startet opp, men er under planlegging. Det har vært befaring med entreprenør. Det dialog med både nåværende og framtidige beboere og deres pårørende/verger. Målet er at bygget står klart til bruk andre halvår 2027.
Bærekraftig tjenestenivå	Gjennomføre en systematisk kartlegging og analyse av dagens tjenestenivå. Definere hvilke	Iht. plan	I arbeidet med bærekraftig tjenestenivå (Vegvalg 1) er det nå fokus på nye retningslinjer for tildeling av tjenester. Helselederen har lagd et analysedokument som er grunnlaget for et tverrenhetlig arbeidsgruppe som ser på

Månedrapport April-2026

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Beskrivelse status
	<p>tjenester som skal tilbys, til hvem og på hvilket nivå.</p> <p>Utvide og revidere retningslinjene for tildeling av helse- og omsorgstjenester, som godkjennes innen utgangen av 2026. Ses i sammenheng med KS sitt TAKT-arbeid (tildeling av kommunale tjenester). Avklare et interkommunalt samarbeid om prosessen.</p>		<p>retningslinjer og kriterier for tildeling av tjenester. Det ble orientert om arbeidet med retningslinjer i politisk arbeidsutvalg for kvalitet 19.5. og i formannskapet 20.5.</p>
Helsefremmende og forebyggende satsing	<p>Utrede hvordan de forebyggende og helsefremmende tjenestene kan videreutvikles slik at de i enda større grad fremmer egen mestring, herunder videreutvikling av frisklivssentralen, dag- og aktivitetstilbudene, hverdagsrehabilitering og tilbud innen psykisk helse og rus.</p>	Iht. plan	<p>I arbeidet med helsefremmende og forebyggende satsing (Vegvalg 2) er vi gang med å lage en oversikt over hvilke forebyggende helsetjenester kommunen har i dag. Vi har gjennomført et pilotprosjekt, Helsestasjon for seniorer, som er under evaluering.</p>
Takt	<p>Dette bør knyttes opp til vegvalg 1. om bærekraftig tjenestenivå og tildeling av tjenester.</p>	Iht. plan	<p>TAKT-nettverkets formål har vært å styrke kommunenes evne til målrettet tjenesteutvikling og gjennomføring, gjennom erfaringsdeling, kompetansebygging og felles læring. Kommunens helseenheter har deltatt. Vi har arbeidet med retningslinjer og kriterier for tildeling av helse- og omsorgstjenester. Dette oppdraget må sees i sammenheng med oppdraget Bærekraftig tjenestenivå.</p>
TryggEst	<p>Innføre og etablere modell for å forhindre, avdekke og håndtere vold, overgrep og omsorgssvikt blant risikoutsatte voksne.</p>	Ferdig	<p>Arbeidet med TryggEst som konsept i kommunen er innført. Vakttelefon er opprettet og kommunalt team er etablert.</p>
Utvikling av helsetjenester i hjemmet	<p>Planlegge og sikre gjennomføringen av en helse- og omsorgsutredning for Gausdal kommune 2026-2040, som gir et objektivt og pålitelig beslutningsgrunnlag for å kunne dimensjonere og lokalisere fremtidens bærekraftige tjenester. Utredningen vil handle om både tjenester og bygninger. Utredningen starter opp før årsskiftet 2026/27, og vil omfatte tildeling og koordinering, rehabilitering, hjemmetjenester, institusjonstjenester, lege- og helsestasjonstjenester, dag- og aktivitetstilbud, bofellesskap og omsorgsboliger og andre tjenester (se også Vegvalg 5 og 6 innen kommunens helse- og omsorgstjenester).</p>	Iht. plan	<p>Når det gjelder utvikling av helsetjenester i hjemmet (vegvalg 4) er vi i en forberedende fase, for å vurdere anskaffelse av ekstern kompetanse som skal bistå oss i dette arbeidet.</p>

Omsorg

Om planområdet

Planområdet omfatter kommunens pleie- og omsorgstilbud, og inneholder sykehjemsdrift, hjemmetjenester (helsetjenester i hjemmet og praktisk bistand), dagsenter for hjemmeboende personer med demens, omsorgsstønad, trygghetsalarm, tildelingskontor, produksjonskjøkkenet og matlevering til hjemmeboende.

Kommentar til status økonomi

Planområde 12 Omsorg ser per første tertial ut til å få et mindreforbruk ved årets slutt. Mindreforbruket anslås til ca 0,6 mill.kr og knytter seg til utskrivningsklare pasienter. Vi har gode rutiner på å ta imot utskrivningsklare pasienter, og har hittil i år ikke hatt utgifter til utskrivningsklare pasienter/overliggerdøgn på sykehuset.

De øvrige tjenestene har et mindreforbruk per første tertial, men melder at mindreforbruket antas å reduseres i løpet av året, slik at tjenestene ender i balanse ved årets slutt.

Som for de foregående årene er det krevende å få tak i ansatte med rett kompetanse. Dette medfører bruk av overtid, men det har hittil i år ikke vært behov for å benytte vikarbyrå. Det er krevende å få tak i tilstrekkelig med ferievikarer. Det er også i 2026 inngått avtale med arbeidstakerorganisasjonene om godtgjøring for kritiske vakter. Dette er et viktig tiltak for å sikre nødvendig bemanning i forbindelse med ferieavviklingen. I løpet av de siste årene har det blitt innført årsturnus i flere av våre tjenester. Årsturnus er et tiltak som gjør det enklere å planlegge ferieperiodene. Det jobbes med å etablere årsturnus i flere av tjenestene innen 2027.

Etablering av kompetansepool er i gang. Kompetansepool er et pilotprosjekt innen helse og omsorg som har som mål å bedre bruk av ressurser, sikre stabile tjenester og å styrke rekrutteringen til tjenestene. Tiltaket har også som mål å redusere kostnader til overtid og redusere innleie fra vikarbyrå. Kompetansepoolen skal bestå av sykepleiere, vernepleiere og helsefagarbeidere. Ansatte i kompetansepool skal jobbe på tvers av tjenestene og bidra der behovet er størst. Rekrutteringen til kompetansepool pågår, og oppstart vil skje fortløpende etter hvert som det gjøres ansettelse.

Ressurskrevende tjenester har holdt stabilt nivå per første tertial 2026. Vi har per første tertial kjennskap til at det blir endringer i kommunens ressurskrevende tjenester i løpet av året, men det er fremdeles mye usikkerhet knyttet til hvor omfattende endringene blir og når de trer i kraft. Det vil bli gitt nærmere informasjon om den økonomiske konsekvensen av dette i rapportering for andre tertial. Siden det er så stor usikkerhet knyttet til dette, anslås det ingen økonomisk effekt av disse endringene per første tertial.

Det er lagt inn en reduksjon i budsjettammen for planområdet i 2026 med 2.028.000 kr. Dette må konkretiseres nærmere i sak om bærekraft III som kommunestyret behandler i mai 2026.

Sykefravær

Sykefravær	Fravær korttid	Fravær langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2022	2,74 %	6,69 %	9,43 %
Årlig sykefravær 2023	2,25 %	9,27 %	11,52 %
Årlig sykefravær 2024	1,91 %	7,64 %	9,55 %
Årlig sykefravær 2025	2,34 %	6,92 %	9,26 %
Årlig sykefravær 2026	2,94 %	9,01 %	11,95 %
Sykefravær 1. kvartal 2025	2,66 %	5,90 %	8,56 %
Sykefravær 1. kvartal 2026	2,94 %	9,01 %	11,95 %

Status sykefravær og HMS

Planområdet har et samlet nærvær på 88,1%. Dette er lavere nærvær enn for samme periode i fjor. Både langtids- og korttidsfraværet har økt i perioden. Det meldes fra tjenestene at korttidsfraværet i perioden i stor grad er knyttet til sesongens influensa/luftvegsinfeksjoner. Tjenestene melder også at de jobber tett med de ansatte for å tilrettelegge for langtidssykmeldte der det er mulig.

Status politiske vedtak

Mål

"-" vises der det ikke er registrert data

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Beskrivelse status
Aktiv bruk av teknologi	Planlegge og gjennomføre et helse- og velferdsteknologiløft, der teknologi tas aktivt i bruk som et verktøy for å gjøre tjenestene gode og mer effektive. Prioritere investeringer for å oppnå gevinster fra bruk av ny teknologi.	Iht. plan	Når det gjelder aktiv bruk av teknologi (vegvalg 6) er vi i gang med et rehabiliteringsprosjekt på Follebutunet. Dette prosjektet innebærer energiøkonomisering, samtidig som det planlegges for å legge til rette for omfattende bruk av helse- og velferdsteknologi i hele bygget. Hjemmetjenesten har benyttet medisindispensere i flere år og nå er antall dispensere utvidet. Dette gir både pasienter og tjenesten gevinster, økt kvalitet og sikkerhet ved medisintil levering og sparte kjørte kilometer med bil for medarbeiderne.
Bærekraftig tjenestenivå	Gjennomføre en systematisk kartlegging og analyse av dagens tjenestenivå. Definere hvilke tjenester som skal tilbys, til hvem og på hvilket nivå. Utvide og revidere retningslinjene for tildeling av helse- og omsorgstjenester, som godkjennes innen utgangen av 2026. Ses i sammenheng med KS sitt TAKT-arbeid (tildeling av kommunale tjenester). Avklare et interkommunalt samarbeid om prosessen.	Iht. plan	I arbeidet med bærekraftig tjenestenivå (Vegvalg 1) er det nå fokus på nye retningslinjer for tildeling av tjenester. Helselederen har lagd et analysedokument som er grunnlaget for et tverrenhetlig arbeidsgruppe som ser på retningslinjer og kriterier for tildeling av tjenester. Det ble orientert om arbeidet med retningslinjer i politisk arbeidsutvalg for kvalitet 19.5. og i formannskapet 20.5.
Helsefremmende og forebyggende satsing	Utrede hvordan de forebyggende og helsefremmende tjenestene kan videreutvikles slik at de i enda større grad fremmer egen mestring, herunder	Iht. plan	I arbeidet med helsefremmende og forebyggende satsing (Vegvalg 2) er vi gang med å lage en oversikt over hvilke forebyggende helsetjenester kommunen har i dag.

Månedrapport April-2026

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Beskrivelse status
	videreutvikling av frisklivssentralen, dag- og aktivitetstilbudene, hverdagsrehabilitering og tilbud innen psykisk helse og rus.		
Utvikling av helsetjenester i hjemmet	Planlegge og sikre gjennomføringen av en helse- og omsorgsutredning for Gausdal kommune 2026-2040, som gir et objektivt og pålitelig beslutningsgrunnlag for å kunne dimensjonere og lokalisere fremtidens bærekraftige tjenester. Utredningen vil handle om både tjenester og bygninger. Utredningen starter opp før årsskiftet 2026/27, og vil omfatte tildeling og koordinering, rehabilitering, hjemmetjenester, institusjonstjenester, lege- og helsestasjonstjenester, dag- og aktivitetstilbud, bofellesskap og omsorgsboliger og andre tjenester (se også Vegvalg 5 og 6 innen kommunens helse- og omsorgstjenester).	Iht. plan	Når det gjelder utvikling av helsetjenester i hjemmet(vegvalg 4) er vi i en forberedende fase, for å vurdere anskaffelse av ekstern kompetanse som skal bistå oss i dette arbeidet.
Utvikling av institusjonstjenestene	Planlegge og sikre gjennomføringen av en helse- og omsorgsutredning for Gausdal kommune 2026-2040, som gir et objektivt og pålitelig beslutningsgrunnlag for å kunne dimensjonere og lokalisere fremtidens bærekraftige tjenester. Utredningen vil handle om både tjenester og bygninger. Utredningen starter opp før årsskiftet 2026/27, og vil omfatte tildeling og koordinering, rehabilitering, hjemmetjenester, institusjonstjenester, lege- og helsestasjonstjenester, dag- og aktivitetstilbud, bofellesskap og omsorgsboliger og andre tjenester (se også Vegvalg 5 og 6 innen kommunens helse- og omsorgstjenester).	Iht. plan	Når det gjelder utvikling av institusjonstjenestene (vegvalg 5) er vi i en forberedende fase, for å vurdere anskaffelse av ekstern kompetanse som skal bistå oss i dette arbeidet.

Generelle utgifter og inntekter

Om planområdet

Planområdet omfatter inntekter fra skatt og rammetilskudd samt andre generelle statstilskudd. Her føres også rente- og avdragsutgifter, samt renteinntekter fra likviditet og avkastning fra kraftsektoren. Generell bruk og avsetning til fond, driftsfinansiering av investeringer og bruk av tidligere års regnskapsmessige overskudd/inndekking av underskudd hører også hjemme på

planområdet. Premieavvik pensjon og budsjettreserver som ikke er fordelt ut på de øvrige planområdene plasseres også her.

Kommentar til status økonomi

Pensjon. Kommunen har fått tilbakeførte midler fra KLP til premiefondet som følge av god avkastning på pensjonsmidlene i 2025 samt avregning for året 2025. Midler fra avregningen vil kunne dekke opp forventet økt reguleringspremie i 2026. Øvrig tilbakeføring til premiefondet i 2026 forutsetter departementet at kommunene fullt ut bruker til å betale pensjonsregninger inneværende år. Administrasjonen hadde i utgangspunktet forutsatt at nedbetalingen skulle fordeles over tre år, men vil overfor kommunestyret foreslå å slutte seg til anbefalingen fra departementet om at dette i hovedsak brukes i 2026.

Når det gjelder avvik mellom regnskap og budsjett for pensjon vil en komme tilbake til dette i forbindelse med andre tertial. Det er i revidert nasjonalbudsjett (RNB) anslått redusert pensjonskostnad i 2026, men dette må ses sammen med anslagene som kommunen vil motta fra pensjonsleverandørene i september.

Lønnsoppgjøret. Det ble den 30. april brudd i forhandlingene knyttet til kommuneoppgjøret for 2026. Den 29. mai ble det etter megling, oppnådd enighet mellom partene. Dette punktet må nærmere omtales i forbindelse med rapporteringen per andre tertial.

Skatt/inntektsutjevning. Per april er det et negativt avvik på 1,6 mill. kr. Anslagene i revidert nasjonalbudsjett er at det vil bli en høyere skatteinngang for året enn det som lå til grunn i statsbudsjettet. Dette kan trekke i retning av en merinntekt ved årets slutt.

Eiendomsskatten ser per nå ut til å bli som budsjettert.

Utbytte fra kraftsektoren blir høyere enn budsjettert. Årsaken til det er to forhold. Resultatet i 2025 ble betydelig bedre enn anslått, og utbytte til eierne ble derfor økt for 4. kvartal 2025. Videre har selskapet hevet sin utbytteplan for de kommende fem årene ytterligere. I sum gir dette en økt inntekt i 2026 på anslagvis 4,7 mill. kr. Dette siste punktet gir også en høyere bane for utbytte enn tidligere, og dette er derfor tatt med inn i arbeidet med Bærekraft III-prosessen og handlings- og økonomiplanen for 2027-2030.

Minimumsavdrag på lån til kommunens investeringer. Det er en regelverksendring som trådte i kraft fra 01.01.2026 knyttet til avskrivningstider på vann- og avløpsinvesteringer. Avskrivningstidene er forlenget slik at de blir mer i tråd med virkelig levetid på anleggsmidlene. Dette var tatt hensyn til i arbeidet med budsjettet for 2026, men det er først nå at vi har de endelige tallene og kan gjøre beregningen av minimumavdraget korrekt. Sammenholdt med budsjettet for 2026 er minimumavdraget 2,3 mill. kr lavere enn budsjettert, noe som gir et positivt budsjettavvik.

Renteutgifter lån ser per nå ut til å få en mindrentgift på ca. 0,6 mill. kr ved årsslutt.

Renteinntekter per nå ser det ut til å kunne bli en merinntekt på ca. 1 mill. kr. Det kommer selvsagt an på nivå bankinnskudd utover året.